Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö 13.5.2025 KELA/4301/2025

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Kansaneläkelaitoksen (Kelan) asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esityksessä (HE33/2025) ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti liikenteen palveluista annettua lakia. Laissa säädettäisiin alueellisesti rajatusta kokeilusta, jonka tarkoituksena on muodostaa tietovaranto tietyistä julkisesti tuetuista henkilökuljetuksista. Tietovarannon avulla olisi mahdollista kehittää henkilökuljetuksia todelliseen tietoon perustuen ja siten luoda paremmat edellytykset kuljetusten turvaamiselle myös jatkossa.

Kokeilun toteuttamiseksi Liikenne- ja viestintävirastolle esitetään tietojensaantioikeutta Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueiden järjestämisvastuulla olevista sosiaalihuolto-, vammaispalvelu- ja terveydenhuoltolain mukaisista kuljetuksista. Tietojensaantioikeus koskisi myös niitä kokeilualueella tehtäviä kuljetuksia, jotka Kansaneläkelaitos korvaa sairausvakuutuslain perusteella. Kokeilu ei muuttaisi kuljetusten nykyistä järjestämistapaa ja -vastuita tai rahoitusta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2025 ja olemaan voimassa 30.6.2028 asti.

Lausunto

Kela kannattaa hallituksen esitystä. Alueellisesti rajattu tiedonsaantioikeus mahdollistaa julkisesti tuettujen henkilökuljetusten kehittämisen todelliseen tietoon perustuen. Toiminnan kehittäminen vaatii tuekseen tarkkoja tietoja kuljetusten nykytilanteesta.

Ehdotuksen välittömänä tavoitteena ei ole järjestämistapojen muuttaminen, vaan tarvittavan tietopohjan kokoaminen myöhemmän kehittämisen tueksi. Kela näkee

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi
www.kela.fi

[Suojausluokka]

hyvänä, että ehdotettavassa kokeilussa ei puututtaisi kuljetusten nykyiseen järjestämistapaan. Julkisesti tuettujen kuljetusten järjestämismallien valtakunnallinen arviointi edellyttää kattavaa tietopohjaa ennen mahdollisia kehittämistoimenpiteitä.

Ehdotettu muutos ja alueellisesti rajattu kokeilu eivät vaikuta Kelan toimintaan tai tehtävään sairausvakuutuslain mukaisten matkojen korvaajana kokeilulain voimassaoloaikana.

Kelalla on ollut edustaja liikenne- ja viestintäministeriön asettamassa julkisesti tuettujen kuljetusten tietopohjan kehittämisen ohjausryhmässä, jonka toimikausi on 20.6.2024 – 31.3.2028 ja jonka tehtävänä on tukea lainsäädännön ja sen toimeenpanon edellyttämien toimien valmistelua. Ohjausryhmän tavoitteena on myös lainsäädännön voimaantulon jälkeen varmistaa, että kokeilulainsäädäntöön perustuvan tietopohjan avulla saatu tieto ja kokemukset ovat hyödynnettävissä jatkokehittämistä koskevan päätöksenteon pohjaksi.

Mia Helle

yksikön päällikkö

Reija Jääskeläinen

keskuksen päällikkö

Kela
PL 450, 00056 Kela
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi
www.kela.fi